

Před lety, v době, kdy jsem čekala svoji dceru, mi kolegyně z práce půjčila knížku o těhotenství. Nepamatuji si z ní mnoho. Jen varování snad z každé její kapitoly. Paní XY v těhotenství kouřila. Narodilo se jí dítě s rozštěpem. Paní AB pracovala po celé těhotenství v zakouřeném prostředí. Narodilo se jí dítě s rozštěpem. Paní CD byla v zaměstnání stresována... Všem nebožačkám, co se nedržely rad knihy, se narodilo dítě s rozštěpem obličeje. Rozštěp obličeje jako strašák neukázněných matek.

Dnes už vím, že se vznikem rozštěpu to není tak jednoduché. Svoji roli může sehrát dědičnost, ale nemusí. Zním spoustu maminek, které v těhotenství nekouřily, nepily, žily zdravě, v rodině rozštěp nikdo nemá a k jejich překvapení na prenatalním vyšetření nebo až v porodnici uslyšely od lékaře tuto diagnózu.

Proč si tu hloupou knihu stále pamatují? Má dcera se totiž narodila s rozštěpem obličeje. Strašák z knihy byl tu. Rozštěp mi u plodu diagnostikovali v 19. týdnu těhotenství. Slzy, slzy a slzy. Pocit viny, selhání, strach z toho, jaký život bude dítě s takovým handicapem vést. Přirozené emoce, k jejichž překonání je potřeba čas a především pravdivé a srozumitelné informace. Jenže čas tu hraje proti nám. Na rozštěp se zpravidla přijde díky ultrazvukovému vyšetření okolo 20.tt, často i později. Na mnoha pracovištích matkám pro tuto vývojovou vadu lékař doporučí přerušení těhotenství. Ne každá máma si v takové situaci dokáže poradit. Strach jak by zvládla péči o dítě, strach z odmítnutí společnosti i strach z neznámé léčby se perou se sebeobviňováním. Pocity sebelítosti neberou konce. V diskusních fórech na internetu je tolik protikladných názorů těch, co tvrdí, že jejich úsudek je nejlepší. Jenže rozhodnutí není na oněch neznámých. Je na mně. Já se musím rozhodnout, jestli bude mé dítě žít nebo ne. Zodpovědnost za mé rozhodnutí neponese nikdo jiný. Ani otec dítěte ne. Čas na rozhodnutí je krátký. Do konce 24. týdne těhotenství. Cítím kopání nožiček...

Pro mámy, které jsou před takové rozhodnutí postaveny natočil Šťastný úsměv, z.s. [videodokument o životě dětí s rozštěpovou vadou obličeje](#), vydal [průvodce léčbou Pro tvůj šťastný úsměv](#), kde se mohou dočíst vše důležité o léčbě této vrozené vývojové vady, provozuje [webové stránky](#) a [FB profil](#). Mnoho projektů je pak samozřejmě zaměřeno i na samotné děti. Nejúspěšnějším z tohoto roku je [plyšový lvíček Lippik](#), který provází děti do nemocnice.

Rozhodnutí je vždy na mámě. Důležité však je, aby ho nedělala pod vlivem emocí z informace, kterou v sobě nemá kdy urovnat. Její rozhodnutí je definitivní a nejde vzít zpět, ať už volí jakkoli. Proto k němu musí mít vše podstatné – znát podmínky a výsledky léčby, vidět děti se stejnou diagnózou a mít čas vše v klidu srovnat.

Proto je tu Šťastný úsměv, z.s.